

Overdenking: ds. Martine Nijveld

Inleidende woorden op deze viering

Het is vandaag zondag Jubilate, de vierde zondag van Pasen.

Jubilate betekent jubelt, en dat zullen we dan ook doen vandaag.

Het paasfeest is nog maar even geleden. De gloed ervan is nog voelbaar.

We lezen ook vandaag een opstandingsverhaal,
een mens, verlamd, staat op.

Hij wordt door Petrus en Johannes, leerlingen van Jezus, leerlingen van de Opgestane,
weer op de voeten gezet, opgewekt...

Lezing: Handelingen 3:1-10 (Nieuwe Bijbelvertaling 2004)

³ Op een dag gingen Petrus en Johannes

zoals gewoonlijk omstreeks het negende uur naar de tempel voor het namiddaggebed.

² Men had ook een man die al sinds zijn geboorte verlamd was
naar de tempel gebracht;

hij werd daar elke dag neergelegd bij de poort die de Schone heet,
om te bedelen bij de bezoekers van de tempel.

³ Toen hij zag dat Petrus en Johannes de tempel wilden binnengaan, vroeg hij om een aalmoes.

⁴ Petrus richtte zijn blik op hem, evenals Johannes, en zei: 'Kijk ons aan.'

⁵ De bedelaar keek naar hen op,
in de verwachting iets van hen te krijgen.

⁶ Maar Petrus zei: 'Geld heb ik niet, maar wat ik wel heb, geef ik u:
in de naam van Jezus Christus van Nazaret, sta op en loop.'

⁷ Hij pakte hem bij zijn rechterhand om hem overeind te helpen.
Onmiddellijk kwam er kracht in zijn voeten en enkels.

⁸ Hij sprong op, ging staan en begon te lopen.
Daarna ging hij samen met hen de tempel binnen,
lopend en springend en God lovend.

⁹ Alle tempelbezoekers zagen hem lopen en hoorden hem God loven.

¹⁰ Ze herkenden hem als de bedelaar die altijd bij de tempelpoort had gezeten
en waren buiten zichzelf van verbazing over wat er met hem was gebeurd.

Overdenking

Lieve mensen, gemeente van Christus,

Waar stapt u in in dit verhaal?

Waar of bij wie bleef jij hangen?

Misschien stap je het verhaal in bij die verlamde man...

Zonder kracht, lamgeslagen, verlamd van angst misschien.

Hij kan zijn leven niet oppakken. Machteloos.

De werkwoorden die voor hem gebruikt worden, bevestigen dit:

hij word gedragen, naar de tempel gebracht, daar neergelegd, om te bedelen.

Afhankelijk is hij.

De tempel mag hij niet in.

Daar kunnen wij boos en verontwaardigd over worden.

Maar beter misschien de hand in eigen boezem te steken: hoeveel gebouwen

zijn ook hier en nu ontoegankelijk voor mensen met een handicap?
Hoeveel plekken zijn er niet-zonder-drempels?

Of misschien voelt u zich wel verwant met de mensen
die deze verlamde man elke dag naar de tempel brengen.
In het volgende hoofdstuk horen we dat hij al meer dan veertig jaar ziek was.
Misschien bent u, ben jij ook wel zo'n mantelzorger,
met zorg al vele jaren voor een naaste.
Elke dag opnieuw.

Of misschien blijft uw oog wel hangen bij de Schone Poort.
We kunnen deze niet plaatsen in het oude Jeruzalem, zo schijnt, maar in dit verhaal speelt de poort een
eigen rol als beeld van rijkdom,
uiterlijk schoon, bloeiend bestaan,
en dan op de drempel van die poort een bedelaar.
Hij ligt daar haast als een test voor de tempelgangers:
als ze gaan bidden, zullen ze dan blijken echt vroom te zijn en ook een aalmoes geven?
En als er aalmoes in de tekst staat, staat er letterlijk een woord dat
naar barmhartigheid verwijst. Zullen ze barmhartige daden
verbinden aan hun gebed?
Zullen ze het niet bij woorden laten?

Wat een contrast ook:
die schone poort en de verlamde bedelaar op de drempel.
Blinkende tempels van kunst en cultuur en mensen die leven van bijna niets.
Als een aanklacht ligt die bedelaar daar.

Of misschien werd uw hart wel warm
van het dansen en springen aan het slot van het verhaal.
Nu geen werkwoorden meer die zijn afhankelijkheid bevestigen.
Maar werkwoorden die zijn vrijheid beklemtonen.
Hij springt op, staat weer op zijn voeten, voelt de kracht terugkomen,
opgestaan, hij danst en springt en zingt en looft God.
Het is zoals de profeet Jesaja zegt: de lamme zal springen als een hert.
En bij deze dansende mens
zie ik beelden van mensen dansend op straat
bij de bevrijding, als een oorlog voorbij is, als er na jaren en jaren
van angst en geen leven weer vrede is, als leven volop weer mogelijk is.
Vreugde, geluk, nieuw begin.
En de verwondering dat dat kan.

En in een klein tussenzinnetje hoor je dan
dat hij samen met hen de tempel binnengaat.
Voor ons hier en nu
taal van verlangen, want hoe mooi
zouden wij het niet vinden als we weer met elkaar
samen kunnen zijn, niet langer die verlamdende isolatie,
samen kunnen komen om te zingen en te loven.

In dit kleine verhaal
bleef ik vooral hangen bij Petrus en Johannes.
Als die mens op de drempel van de tempel hen om een aalmoes vraagt,
blijven ze stilstaan, ze laten zich stilzetten, lopen niet door, gaan niet aan hem voorbij,

laten hem niet links liggen. En Petrus kijkt de man aan.
Het woord dat daar voor kijken gebruikt wordt,
legt een verbinding met het eerste hoofdstuk van het boek Handelingen.
Het verhaal dat voor ons verbonden is geraakt met Hemelvaart.
Daar staan de leerlingen, weg is Jezus, en ze kijken omhoog, naar de hemel,
naar de wolken, en dan is er een stem die zegt:
'Wat staan jullie naar de hemel te staren?'
Alsof die stem zeggen wil: 'Wat schiet je daarmee op? Kijk liever naar de aarde!'
En dat is wat Petrus hier doet.
Hij kijkt de man aan, samen met Johannes, en zegt tegen hem: 'Kijk ons aan.'
En de man doet dat en ziet hen aan.
Ze zien elkaar. Zien en aanzien, over en weer, contact, verbinding, ik en jij. Over grenzen heen. Mens en medemens. Naasten. Hier gebeurt menselijkheid.
Hier kantelt het verhaal ten goede.

En in wat Petrus dán zegt (in oudere vertalingen staat dan: 'goud en zilver heb ik niet, maar wat ik heb geef ik u'), klinkt het besef door dat goud en zilver niet genoeg is, dat geld niet genoeg is, een financiële injectie niet genoeg, maar dat er meer nodig is,
en ze reiken de naam van Jezus aan,
bondgenoot, lotgenoot, hoop, vriend, opgestane,
een andere manier van leven.
Met geld alleen bouwen we geen nieuwe samenleving.

Ik las ergens (wist het misschien wel, maar was het dan vergeten)
dat het bijbelboek Handelingen zijn plek had in het klassieke leesrooster
op de zondagen na Pasen.
In oude tijden las men dit boek als Paasboek.
En dat is mooi en zeer wijs.
Het zijn immers niet de lotgevallen van Petrus, Johannes, Paulus en anderen,
het zijn niet de notulen van de eerste christengemeente,
het is geen geschiedschrijving,
maar heel dit boek is een uitnodiging aan ons
om ook zelf in het verhaal van Jezus en zijn leerlingen te stappen.
Om niet te berusten in onrecht.
Om op te staan, de weg van liefde te gaan.
Zoals in één van de elfjes die ik van gemeenteleden kreeg:

Iedereen vrij
Maak anderen blij
Niet ik, maar jij
Medemenselijkheid !

Of ook deze:

Vrijheid
in verbondenheid
met alle vogelvrijen,
niet rusten, niet voordat
iedereen...

Amen.